

Broedvogelinventarisatie Balgoijse Wetering, Wijchen 2010 – westelijk deel

**Hans Hollander
24 november 2010**

ir. Hans Hollander
Oudelaan 2005
6605 SC Wijchen
024 - 6412564
pubben01@planet.nl

Overige publicaties:

- 1 Hollander, H., 2005. Broedvogelinventarisatie Scoutingterrein St. Walrick – Heumen 2005.
- 2 Hollander, H., 2006. Vleermuiswaarnemingen op een terreinbezoek in het Hernense Bos op 16 mei 2006.
- 3 Hollander, H., 2006. Vleermuiswaarnemingen Vennengebied mei 2006.
- 4 Hollander, H., 2007. Broedvogelinventarisatie Vormersbos – Wijchen 2006.
- 5 Hollander, H., 2008. Broedvogelinventarisatie Oosterpark 2008.
- 6 Hollander, H., 2008. Broedvogelinventarisatie Wijchens Meer-westplas 2008.
- 7 Hollander, H., 2009. Broedvogelinventarisaties Vormersbos – Wijchen 2006 en 2009
- 8 Hollander, H., 2009. Inventarisatie Balgoijse Wetering, Wijchen 2009 en overige faunistische waarnemingen in de periode 2004-2009.
- 9 Hollander, H., 2009. Monitoring konijnen in Zuidwest-Wijchen in 2007 en 2008.
- 10 Hollander, H., 2009. Vogelmonitoring Vormerse Plas, Wijchen in 2008 en 2009.

Inhoud

INHOUD	3
1 INLEIDING	4
1.1 DOELSTELLING	4
1.2 UITVOERING	4
1.3 LEESWIJZER	4
2 GEBIEDSBESCHRIJVING BALGOIJSE WETERING	5
2.1 LIGGING.....	5
2.2 ALGEMENE TERREINBESCHRIJVING.....	5
2.3 TERREINBESCHRIJVING ONDERZOEKSGBIED 2010.....	6
2.3 BELEID.....	7
2.4 BEHEER.....	8
3 BROEDVOGELINVENTARISATIE 2010.....	9
3.1 METHODE	9
3.2 WAARNEMINGEN	9
3.3 TERRITORIA	11
3.4 VERGELIJKING RESULTATEN 2009 EN 2010	12
3.5 VERGELIJKING MET INVENTARISATIEGEGEVENS VAN 1990 EN 1993.....	13
4 OVERIGE WAARNEMINGEN	16
4.1 INLEIDING	16
4.2 ZOOGDIEREN	16
4.3 AMFIBIEËN.....	16
4.4 DAGVLINDERS	16
LITERATUUR.....	17
BIJLAGE 1: TERRITORIUMKAARTEN BROEDVOGELS 2010.....	18
BIJLAGE 2: STIPPENKAARTEN WAARNEMINGEN ZOOGDIEREN 2010.....	39
BIJLAGE 3: STIPPENKAART WAARNEMINGEN AMFIBIEËN 2010.....	43

1 Inleiding

1.1 Doelstelling

De doelstelling van deze inventarisatie is inzicht te krijgen in het voorkomen van broedvogels langs de Balgoijse Wetering ten zuiden van Wijchen. De Balgoijse Wetering is onderdeel van de ecologische verbindingszone Horssen-Heumen. Het Balgoijse Meer, een oude verlande Maasarm ten zuiden van de Balgoijse Wetering (in eigendom en beheer van Staatsbosbeheer) maakt deel uit van het onderzoeksgebied. Aangevuld met andere bekende faunistische waarnemingen uit het gebied, geeft dit rapport een overzicht van de faunistische betekenis van de Balgoijse Wetering.

1.2 Uitvoering

In 2009 is het oostelijk deel van de Balgoijse Wetering geïnventariseerd, d.w.z. ten oosten van de Balgoijse Weg (Hollander, 2009). Het deel van de Balgoijse Wetering dat in 2010 is geïnventariseerd, ligt ten westen van de Balgoijse Wetering, tussen de Balgoijse Weg en de Drutense Weg. De broedvogelinventarisatie is uitgevoerd van maart t/m juni 2010 in 6 inventarisatierondes (plus 2 korte nachtelijke bezoeken). Voor de uitvoering van de inventarisatie is een vergunning verkregen van Harry Woesthuis van SBB (Heumen). Van Frans Permentier van SBB afdeling Div (Deventer) is een literatuuroverzicht van het gebied ontvangen. Via Harry Woesthuis zijn enkele rapporten daarvan ingezien, waarvoor dank.

1.3 Leeswijzer

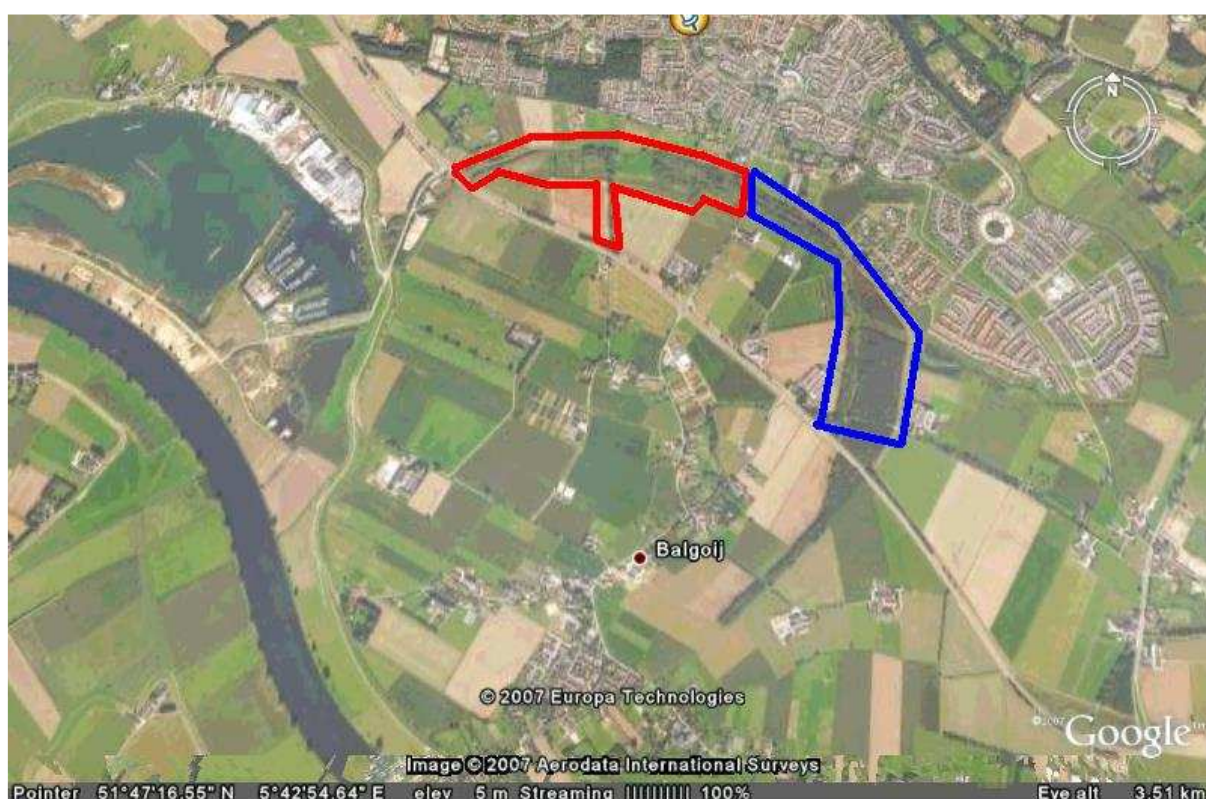
In hoofdstuk 2 is een beschrijving opgenomen van het studiegebied. Hoofdstuk 3 beschrijft de methode en de resultaten van de broedvogelinventarisatie in 2010. Ook vindt een vergelijking plaats met de resultaten van de inventarisatie in 2009. Hoofdstuk 4 geeft een kort overzicht van waarnemingen van vogels, zoogdieren, amfibieën en insecten op basis van eigen waarnemingen (2004 t/m 2010).

2 Gebiedsbeschrijving Balgoijse Wetering

2.1 Ligging

De Balgoijse Wetering ligt ten zuiden van Wijchen (figuur 1). Het deel dat in 2010 is geïnventariseerd, ligt ten westen van de Balgoijse Weg en ten noorden van de Drutense Weg. De bebouwde kom van Wijchen ligt ten noorden van het onderzoeksgebied, gescheiden door enkele extensief beheerde graslanden. Tussen de Balgoijse Wetering en de Drutense Weg liggen (extensief beheerde) graslanden en (intensief gebruikte) akkers. De oppervlakte van het onderzoeksgebied is ongeveer 16 ha.

De Balgoijse Wetering wordt gevoed door de Zeedijkse Leigraaf vanuit het oosten en mondt bij gemaal Citters II uit in de oude Maasarm van de Loonse Waard (jachthaven), die weer uitmondt in de Maas.

Figuur 1. Ligging Balgoijse Wetering ten zuiden van Wijchen.

Rode lijn: geïnventariseerd in 2010; **blauwe** lijn: geïnventariseerd in 2009.

2.2 Algemene terreinbeschrijving

De kern (ca. 3 ha) van het gebied Balgoijse Meer (29 ha) is sinds 1972 in bezit van Staatsbosbeheer. Het overige deel van het object is in 1990 in het kader van de ruilverkaveling 'Het Rijk van Nijmegen' aan Staatsbosbeheer toebedeeld. Het object omvat naast een aantal natuurterreinen (grasland, riet, ruigte, moeras) en bossen in de voormalige rivierarm, vele landschapselementen (singels en hagen) die in de omgeving van Balgoij zijn gelegen. Omdat het natuurgebied nog "jong" is, zijn de actuele natuurwaarden beperkt. Door de diverse aanwezige grensmilieus heeft het gebied echter een hoge potentiële natuurwaarde. Met name de delen waar kwelwater uit de hoger gelegen gestuwde gebieden aan de oppervlakte treedt, zijn botanisch van belang. Soorten als grote boterbloem, grote valeriaan,

dotterbloem, echte koekoeksbloem en diverse zeggesoorten zijn hier aangetroffen. Voor de fauna is het gebied met name van belang voor vogels als knobbelzwaan, buizerd, waterhoen, meerkoet, rietgors, grasmus, rietzanger, spotvogel, bosrietzanger, torenvalk, patrijs, wilde eend en braamsluiper. Mogelijk dat het gebied op termijn voor de das als “stepping stone” van betekenis kan zijn (Gemeente Wijchen, 1995).

2.3 Terreinbeschrijving onderzoeksgebied 2010

De oevers van de Balgoijse Wetering zijn begroeid met riet, grassen en kruiden. Het meest oostelijke deel van het onderzoeksgebied (figuur 2) bestaat uit moerasbos, naar de zuidkant overgaand in rietland. Vervolgens komt er een perceel rietland, dat met name in de noordoostelijke helft erg nat is en allerlei vochtminnende plantensoorten herbergt. Ten zuiden van het moerasbos en het rietland ligt een intensief gebruikte akker. Langs de zuidgrens van het onderzoeksgebied ligt langs deze akker een houtwal.

In het centrum van het onderzoeksgebied ligt weer een stuk moerasbos, dat vanaf de Drutense Weg bereikt kan worden via een onverhard pad, geflankeerd door houtwallen. Vervolgens komen vier hooilandpercelen, gescheiden door houtwallen. De hooilandjes herbergen o.a. echte koekoeksbloem.

Het westelijk deel van het onderzoeksgebied bestaat uit een houtwal langs de wetering met ten zuiden daarvan een kunstmatig aangelegde poel. Net ten westen van het punt waar de Balgoijse Wetering op de Drutense Weg uitkomt, ligt wederom een poel met daarom heen een aantal houtwallen.

Figuur 2. Onderzoeksgebied 2010.

2.3 *Beleid*

De Balgoijse Wetering vormt een onderdeel van de geplande ecologische verbindingszone Horssen-Heumen (Gemeente Wijchen et al., 2004). De aanleg is gestart in 2001 en duurt circa 15 jaar. De lengte bedraagt 28 km. Inrichting gebeurt aan de hand van de modellen 'kamsalamander' en 'das'. Er worden zowel natuurvriendelijke oevers aangelegd als stapstenen. De aanleg van natuurvriendelijke oevers langs de Balgoijse Wetering is afgerond in 2007 (figuur 3).

De Balgoijse Wetering maakt onderdeel uit (kerngebied) van de ecologische hoofdstructuur volgens het Groenstructuurplan van de gemeente Wijchen (1995).

In het KRW-Gebiedsplan Deelgebied Land van Maas en Waal (Waterschap Rivierenland, 2007) is de Balgoijse Wetering opgenomen met een specifiek ecologische doelstelling (SED). De Balgoijse Wetering valt binnen het deelstroomgebied Citters.

Figuur 3. Natuurvriendelijke oever (foto vanaf de Balgoijse Weg richting het westen).

2.4 Beheer

Er is sprake van een 'Beheersplan Balgoijse Meer voor de periode 1994-2004' (Schepop & Meijssen, 1993).

Het beheer in het oostelijk deel van het onderzoeksgebied van 2010, het moerasbos, is nietsdoen. Langs de Balgoijse Wetering is in elk geval tot eind juni niet gemaaid, zodat het gras op het 'schouwpad' circa 1-1,5 m hoog staat. De hooilandjes in het middelste deel zijn verpacht en in 2010 tussen 26 mei en 14 juni zeer kort afgemaaid. De heggen in het gebied zijn deels in beheer bij Stichting Natuur en Milieu Wijchen (vlechtheggen). De overige delen zijn in agrarisch beheer. Het zuidwestelijke grasland wordt begraaasd door koeien. De poel die hierin is gelegen, is tussen 26 mei en 14 juni voor een groot deel van de lagere vegetatie ontdaan, zodat er zicht is op de plas; op 26 mei was de plas volledig door de omliggende beplanting afgeschermd.

3 Broedvogelinventarisatie 2010

3.1 Methode

De inventarisatie is uitgevoerd volgens de SOVON-methode (Van Dijk, 2004). Er zijn 8 inventarisatieronden uitgevoerd, waarvan de nrs. 6 en 8 specifiek op nachtvogels waren gericht. Tabel 1 geeft een overzicht van data, tijden, temperatuur en weertype.

Nr	Datum	Start	Eind	Duur	Temp	Neerslag	Bewolking	Vervoer
1	10-03-10	11.25	12.00	0:35	2°C	Geen	Geen	Fiets
2	17-03-10	6.10	7.10	1:00	4°C	Geen	50%	Te voet
3	14-04-10	6.00	7.00	1:00	5°C	Geen	<20%	Te voet
4	5-05-10	5.05	6.10	1:05	8°C	Geen	Geen	Te voet
5	26-05-10	4.55	6.12	1:17	10°C	Geen	15%	Te voet
6	14-06-10	22.30	23.30	1:00	15-18°C	Geen	Geen	Fiets
7	16-06-10	4.30	5.38	1:08	10°C	Geen	Geen	Te voet
8	18-06-10	4.00	4.30	0.30	10°C	Geen	Geen	Fiets

Tabel 1. Overzicht inventarisatierondes 2010.

De terreinbezoeken zijn steeds gehouden bij gunstig inventarisatieweer. De start van de bezoeken lag in principe een half uur voor zonsopgang. De totale inventarisatieduur bedroeg 8 uur en 35 minuten. Het startpunt lag afwisselend langs de Drutense Weg en langs de Balgoijse Weg.

De routes die te voet zijn afgelegd, zijn globaal afgelegd vanaf de ingang langs de Drutense Weg, langs de wetering, langs de houtwallen over de hooilandjes, het onverharde pad richting Drutense Weg en terug, over het rietland, langs het moerasbos tot de Balgoijse Weg, langs de Balgoijse Weg naar het noorden, links het 'schouwpad' langs de wetering in en weer terug, vanaf de Vormerseweg over het grasland een stuk langs de wetering (of andersom).

De routes die met de fiets zijn afgelegd, zijn globaal afgelegd over de Drutense Weg, over het onverharde pad tot aan het moerasbos en terug, verder over de Drutense Weg, Balgoijse Weg, links het 'schouwpad' langs de wetering, Vormerseweg (of andersom).

Territoriumindicatieve waarnemingen zijn vastgelegd op rondekaarten. Aan het eind van de inventarisatie zijn hiervan soortkaarten gemaakt, op grond waarvan het aantal territoria per soort is bepaald (aan de hand van de datumgrenzen en minimum aantal vereiste waarnemingen).

3.2 Waarnemingen

In totaal zijn tijdens de 8 inventarisatieronden 49 vogelsoorten in het onderzoeksgebied waargenomen. Tabel 2 geeft een overzicht van het aantal waarnemingen per inventarisatieronde en het totaal aantal waarnemingen.

Van de waargenomen soorten staan er 7 op de Rode lijst. Kwetsbare soorten zijn groene specht, koekoek, nachtegaal en zomertortel; gevoelig zijn kneu, ringmus en spotvogel (Ministerie van LNV, 2004).

	Ronde	1	2	3	4	5	6	7	8	
	Soort	10-03	17-03	14-04	5-05	26-05	14-06	16-06	18-06	Totaal
1	boomkruiper	1	1			1				3
2	bonte vliegenvanger					1				1
3	bosrietzanger					6				6
4	braamsluiper			1	3			1		5
5	buizerd	1	1		2			1		5
6	ekster	9	7	1	5	4		2		28
7	fazant	2	8	5	4	3				22
8	fitis			5	3	5		1		14
9	gaai	2	2	1						5
10	gekraagde roodstaart			1	1					2
11	grasmus							3		3
12	grauwe gans	17	2		2					21
13	groene specht		2	2						4
14	groenling	1			2					3
15	grote bonte specht				1	3		2		6
16	grote lijster				1					1
17	heggenmus	2	5	1	1					9
18	holenduif	1			1	2				4
19	houtduif	8	11	13	9	8		15		64
20	kauw					1				1
21	kleine karekiet				2	8	1	6	1	18
22	kneu		1							1
23	knobbelzwaan	1			4					5
24	koekoek				1	2		1		4
25	koolmees	6	2	11	6	10		3		38
26	meerkooit	1	1	2	3	3				10
27	merel	2	9	2	9	12		7	1	42
28	nachtegaal				2					2
29	nijlgans		2							2
30	pimpelmees	5	2	5				1		13
31	putter		2							2
32	ringmus	1								1
33	rietzanger				1					1
34	roodborst	2	8	5	1	1		2	3	22
35	sperwer					1				1
36	spotvogel				2	2		2		6
37	spreuw			2		3				5
38	staartmees	2	2			2				6
39	tijftjaf			9	18	15		16		58
40	tuinfluiter			1	2	1				4
41	vink	2	1	3	2	3		4		15
42	waterhoen	1						1		2
43	wilde eend		4	7	13	3				27
44	winterkoning	1	10	15	15	12		9		62
45	witte kwikstaart	1								1
46	zanglijster		7	2	1	2		4		16
47	zomertortel				1	4		1		6
48	zwarte kraai	2	2		2	3		7		16
49	zwartkop			7	13	9		5		34
	Totaal	71	92	101	133	130	1	94	5	627
	Soorten	23	22	22	32	29	1	22	3	49

Tabel 2. Aantal waarnemingen per ronde per soort en totaal aantal waarnemingen per soort.

3.3 Territoria

De gearceerde waarnemingen in tabel 2 vallen buiten de datumgrenzen en tellen niet mee bij het bepalen van het aantal territoria. Alleen territoriumindicatieve waarnemingen binnen de datumgrenzen tellen hierbij mee. Op basis van de clustering van waarnemingen (volgens de SOVON-methode) zijn uiteindelijk van 40 soorten territoria vastgesteld. Het aantal territoria per soort en de dichtheid (uitgaande van een oppervlakte van 16 ha) is opgenomen in tabel 3. De territoriumkaarten van de vastgestelde soorten zijn opgenomen in bijlage 1. De meest algemene soorten zijn houtduif, kleine karekiet, koolmees, merel, tjiftjaf, winterkoning en zwartkop. Van 9 soorten konden op basis van de criteria geen territoria worden vastgesteld: gaai, gekraagde roodstaart, kauw, kneu, nachtegaal, nijlgans, ringmus, waterhoen en witte kwikstaart.

Soort	Territoria	Dichtheid
boomkruiper	2	0,13
bonte vliegenvanger	1	0,06
bosrietzanger	6	0,38
braamsluiper	3	0,19
buizerd	1	0,06
ekster	5	0,31
fazant	4	0,25
fitis	5	0,31
grasmus	3	0,19
grauwe gans	1	0,06
groene specht	2	0,13
groenling	2	0,13
grote bonte specht	3	0,19
grote lijster	1	0,06
heggenmus	5	0,31
holenduif	2	0,13
houtduif	15	0,94
kleine karekiet	10	0,63
knobbelzwaan	2	0,13
koekoek	2	0,13
koolmees	11	0,69
meerkoet	1	0,06
merel	12	0,75
pimpelmees	4	0,25
putter	1	0,06
rietzanger	1	0,06
roodborst	5	0,31
sperwer	1	0,06
spotvogel	3	0,19
spreeuw	2	0,13
staartmees	2	0,13
tjiftjaf	17	1,06
tuinfluiter	2	0,13
vink	6	0,38
wilde eend	6	0,38
winterkoning	18	1,13
zanglijster	4	0,25
zomertortel	4	0,25
zwarte kraai	3	0,19
zwartkop	14	0,88
Totaal	192	12,00

Tabel 3. Aantal territoria en dichtheid van de in 2010 vastgestelde broedvogelsoorten.

3.4 Vergelijking resultaten 2009 en 2010

Een globaal overzicht van beide inventarisatieronden is opgenomen in tabel 4. De oppervlakte van het geïnventariseerde gebied in 2009 was iets groter dan in 2010 en in 2010 zijn er veel meer ronden gelopen. Het aantal (geldige) waarnemingen, soorten en de dichtheid is groter in het in 2010 geïnventariseerde westelijke deel van de Balgoijse Wetering. Dit kan deels verklaard worden door de hogere onderzoeksintensiteit. In het gehele gebied zijn van 51 soorten territoria vastgesteld.

Vergelijking	2009	2010
Oppervlakte (ha)	17,5	16
Aantal ronden	3	8
Aantal soorten	34	49
Aantal waarnemingen	392	627
Aantal geldige waarnemingen	170	192
Aantal soorten met vastgestelde territoria	31	40
Territorium-dichtheid	9,71	12,00

Tabel 4. Vergelijking inventarisaties 2009 en 2010

In tabel 5 is een vergelijking van de waarnemingen, het aantal territoria en de vastgestelde territoriumdichtheid in 2009 en 2010 opgenomen.

- in 2009 waren er 3 inventarisatieronden, in 2010 8;
- in 2009 zijn in totaal 392 waarnemingen gedaan, in 2010 627;
- in 2009 zijn in totaal 170 territoria vastgesteld van 31 soorten, in 2010 192 van 40 soorten.

Soort	Aantal waar- nemingen 2009	Aantal waar- nemingen 2010	Territoria 2009	Territoria 2010	Dichtheid (aantal/ha) 2009	Dichtheid (aantal/ha) 2010
boomkruiper	1	3	1	2	0,06	0,13
bonte vliegenvanger		1		1		0,06
bosrietzanger	6	6	6	6	0,34	0,38
braamsluiper	1	5	1	3	0,06	0,19
buizerd	2	5		1		0,06
ekster		28		5		0,31
fazant	4	22	2	4	0,11	0,25
fitis	4	14	3	5	0,17	0,31
gaai	7	5	3		0,17	
gekraagde roodstaart		2				
grasmus	2	3	1	3	0,06	0,19
grauwe gans		21		1		0,06
groene specht	1	4	1	2	0,06	0,13
groenling		3		2		0,13
grote bonte specht		6		3		0,19
grote lijster		1		1		0,06
heggenmus	3	9	1	5	0,06	0,31
holenduif		4		2		0,13
houtduif	43	64	20	15	1,14	0,94
kauw		1				
kleine karekiet	5	18	5	10	0,29	0,63
kneu		1				
knobbelzwaan	3	5	1	2	0,06	0,13
koekoek	2	4	1	2	0,06	0,13
koolmees	23	38	11	11	0,63	0,69

meerkoet	9	10	3	1	0,17	0,06
merel	40	42	15	12	0,86	0,75
nachtegaal	2	2	1		0,06	
nijlgans	3	2	1		0,06	
pimpelmees	8	13	3	4	0,17	0,25
putter		2		1		0,06
rietgors	1					
ringmus		1				
rietzanger		1		1		0,06
roodborst	23	22	6	5	0,34	0,31
sperwer		1		1		0,06
spotvogel		6		3		0,19
spreeuw		5		2		0,13
staartmees	3	6	1	2	0,06	0,13
tijftjaf	46	58	19	17	1,09	1,06
tuinfluiter	4	4	1	2	0,06	0,13
vink	16	15	10	6	0,57	0,38
waterhoen		2				
wilde eend	31	27	3	6	0,17	0,38
winterkoning	55	62	24	18	1,37	1,13
witte kwikstaart	3	1				
zanglijster	11	16	6	4	0,34	0,25
zomertortel	2	6	2	4	0,11	0,25
zwarte kraai	9	16	4	3	0,23	0,19
zwarte roodstaart	1		1		0,06	
zwartkop	18	34	13	14	0,74	0,88
Totaal	392	627	170	192	9,71	12,00
Soorten	34	49	31	40		

Tabel 5. Vergelijking aantal waarnemingen, territoria en dichtheid per soort in 2009 en 2010.

De roodborsttapuit is tijdens de inventarisatieronden niet waargenomen, daarbuiten wel enkele keren dicht langs de Drutense Weg in struiken langs de ventweg. Waarschijnlijk waren er van deze soort in 2010 2 territoria aanwezig.

Daarnaast zijn op de akker ten zuiden van de oostelijke helft van het in 2010 geïnventariseerde deel, 2x scholeksters gehoord (niet gezien). Mogelijk was er sprake van één broedgeval.

3.5 Vergelijking met inventarisatiegegevens van 1990 en 1993

Uit het Natuurwetenschappelijk Archief van SBB zijn inventarisatiegegevens uit 1990 (Arie van den Berg) en 1993 (Rob Gorissen) verkregen. Beide inventarisaties betreffen uitsluitend het terrein van SBB.

De gegevens uit 1990 zijn aangegeven op een turflijst en per soort ingetekend op schematische kaartjes. In totaal zijn 13 soorten waargenomen en 37 broedparen.

De gegevens uit 1993 betreffen uitsluitend een soortenlijst met aantallen. In totaal zijn 45 soorten waargenomen, waarvan 38 broedend, met in totaal 174 territoria. Van torenvalk, wulp, holenduif, roodborst, braamsluiper, fitis en groenling is aangegeven dat ze aanwezig zijn, maar niet broeden.

In tabel 6 zijn de gegevens van 2009 en 2010 (territoria) vergeleken met die uit 1990 en 1993.

Soort	Broedparen 1990	Broedparen 1993	Territoria 2009	Territoria 2010
boomkruiper		1	1	2
bonte vliegenvanger				1
bosrietzanger	5	14	6	6
braamsluiper		(+)	1	3
buizerd		1		1
ekster		2		5
fazant		8	2	4
fitis		(+)	3	5
gaai		1	3	
grasmus	4	5	1	3
grauwe gans				1
groene specht			1	2
groenling		(+)		2
grote bonte specht	1	1		3
grote lijster		1		1
heggenmus	4	9	1	5
holenduif	1	(+)		2
houtduif		9	20	15
kauw				(+)
kleine karekiet	9	12	5	10
kneu				(+)
knobbelzwaan	1		1	2
koekoek		4	1	2
koolmees		4	11	11
matkop		2		
meerkoet	1	4	3	1
merel		9	15	12
nachtegaal			1	
nijlgans			1	
patrijs		5		
pimpelmees		5	3	4
putter				1
rietgors	2	4	(+)	
rietzanger				1
ringmus		1		(+)
roodborst		(+)	6	5
sperwer				1
spotvogel	4	1		3
spreuw				2
staartmees		1	1	2
steenuil		1		
tjiftjaf		13	19	17
tuinfluiter		6	1	2
vink		2	10	6
waterhoen	1	3		(+)
wielewaal	1	1		
wilde eend		4	3	6
winterkoning		19	24	18
wintertaling		1		
witte kwikstaart		1	(+)	(+)
zanglijster		2	6	4
zomertortel	2	2	2	4
zwarte kraai		4	4	3
zwarte roodstaart		1	1	
zwartkop		10	13	14
Totaal	37	174	170	192
Soorten	13	38	31	40

Tabel 6. Vergelijking vastgestelde soorten en territoria in 1990 (Arie van den Berg), 1993 (Rob Gorissen) en 2009/2010 (dit rapport). (+) = soort is wel waargenomen, maar er is geen territorium/ broedgeval vastgesteld.

In 1990 lijken niet alle broedvogels genoteerd te zijn. Het aantal vastgestelde broedende soorten in 1993 komt redelijk overeen met 2009/2010. Vier soorten zijn wel in 1990 en/of 1993 vastgesteld als broedvogel, maar niet in 2009/2019: matkop, steenuil, wielewaal, wintertaling. Alleen van de wielewaal is aan de hand van de kaartjes van Arie van de Berg na te gaan waar deze heeft gebroed: in de hoek tussen Balgoijse Wetering en Balgoijse weg aan de oostzijde van de weg. Van matkop, steenuil en wintertaling is de broedlocatie niet bekend.

4 Overige waarnemingen

4.1 Inleiding

In dit hoofdstuk zijn de in het gehele gebied van de Balgoijse Wetering (figuur 1) waargenomen diersoorten in de periode 2004 t/m 2010 opgenomen. In de periode 2004 t/m 2010 3 vleermuissoorten, 5 overige zoogdiersoorten, 11 dagvlindersoorten, 1 libellensoort en 2 amfibieënsoorten langs de Balgoijse Wetering waargenomen. Dat wil zeggen vanaf de Wegelaar in Balgoij tot en met gemaal Citters II bij de Maasbandijk langs de Loonse Waard (jachthaven).

4.2 Zoogdieren

In tabel 5 zijn de zoogdierwaarnemingen van 2004 t/m 2010 opgenomen langs de gehele Balgoijse Wetering. Aangegeven is of de soorten in het in 2010 geïnventariseerde deel zijn waargenomen, of in het overige deel van de Balgoijse Wetering.

Van de 4 in 2010 waargenomen soorten zijn de stippenkaarten opgenomen in bijlage 2.

	Vleermuizen	2005	2006	2007	2008	2009	2010	Onderzoeks- gebied 2010	In overig deel BW
1	dwergvleermuis		1		1	1	1	•	•
2	grootoorvleermuis		1		1				•
3	watervleermuis		1		1			•	•
4	haas	1	1		1	1	1	•	•
5	konijn				1		1	•	•
6	mol					1	1	•	•
7	ree					1		•	•
8	rosse woelmuis			1					•
9	veldmuis								
	9 soorten	1	5	1	5	4	4	5	8

Tabel 6. Waarnemingen zoogdieren 2005 t/m 2010.

4.3 Amfibieën

Groene en bruine kikker zijn in 2008 waargenomen langs de Balgoijse Wetering ter hoogte van het moestuincomplex aan de Vormerseweg. In 2009 en 2010 is alleen de groene kikker waargenomen; in 2009 langs het fietspad langs de Elshof, in 2010 in de twee beschreven poelen in/langs het onderzoeksgebied van 2010.

De waarnemingen van 2010 zijn opgenomen in bijlage 3.

4.4 Dagvlinders

In Hollander (2009) zijn dagvlinderwaarnemingen van 2004 t/m 2008 opgenomen langs de gehele Balgoijse Wetering. In 2009 en 2010 zijn tijdens de broedvogelinventarisatie, geen aanvullende waarnemingen van dagvlinders langs de Balgoijse Wetering gedaan.

Literatuur

- Berg, A., van de, 1990. Balgoyse meer. Broedvogelinventarisatie 1990.
- Dijk, A.J. van, 2004. Handleiding Broedvogel Monitoring Project (Broedvogelinventarisatie in proefvlakken). SOVON Vogelonderzoek Nederland, Beek-Ubbergen.
- Gemeente Wijchen, 1995. Groenstructuurplan.
- Gemeenten Wijchen, Druten, Heumen, Waterschap Rivierenland, Provincie Gelderland, Staatsbosbeheer, Het Geldersch Landschap & Dienst Landelijk Gebied, 2004. Ecologische verbindingszone Horssen-Heumen. Werk in uitvoering! Wijchen.
- Gorissen, R. 1994
- . Broedvogels Baltoysche wetering 1993.
- Hollander, H., 2009. Inventarisatie Balgoijse Wetering, Wijchen 2009 en overige faunistische waarnemingen in de periode 2004-2010.
- Ministerie van LNV, 2004. Rode lijst vogels.
- Waterschap Rivierenland, 2007. KRW-Gebiedsplan Deelgebied Land van Maas en Waal. Concept-rapport. Tiel.

Bijlage 1: territoriumkaarten broedvogels 2010

1	Boomkruiper.....	19
2	Bonte vliegenvanger.....	19
3	Bosrietzanger.....	20
4	Braamsluiper.....	20
5	Buizerd.....	21
6	Ekster	21
7	Fazant.....	22
8	Fitis.....	22
9	Grasmus.....	23
10	Grauwe gans.....	23
11	Groene specht.....	24
12	Groenling.....	24
13	Grote bonte specht.....	25
14	Grote lijster.....	25
15	Heggenmus.....	26
16	Holenduif.....	26
17	Houtduif.....	27
18	Kleine karekiet.....	27
19	Knobbelzwaan.....	28
20	Koekoek.....	28
21	Koolmees.....	29
22	Meerkoet.....	29
23	Merel.....	30
24	Pimpelmees.....	30
25	Putter.....	31
26	Rietzanger.....	31
27	Roodborst.....	32
28	Sperwer.....	32
29	Spotvogel.....	33
30	Spreeuw.....	33
31	Staartmees.....	34
32	Tjiftjaf.....	34
33	Tuinfluit.....	35
34	Vink.....	35
35	Wilde eend.....	36
36	Winterkoning.....	36
37	Zanglijster.....	37
38	Zomertortel.....	37
39	Zwarte kraai.....	38
40	Zwartkop.....	38

NB. Op de territoriumkaarten zijn met stippen uitsluitend de **centra** van de geclusterde territoria aangegeven, indicatief voor de verspreiding in het onderzoeksgebied langs de Balgoijse Wetering. Dit kan in sommige gevallen betekenen dat een territorium buiten het voorkeursbiotoop van een soort lijkt te liggen.

1. Boomkruiper (2)

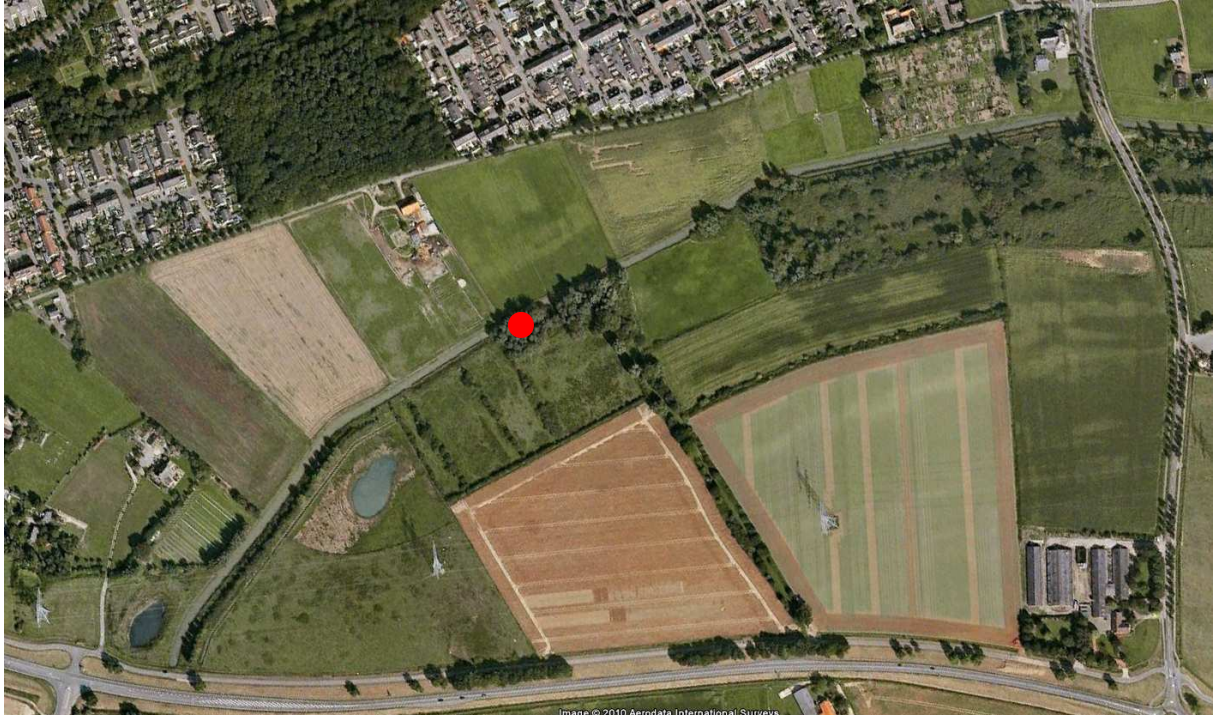
2. Bonte vliegenvanger (1)

3. Bosrietzanger (6)

4. Braamsluiper (3)

5. Buizerd (1)

6. Ekster (5)

7. Fazant (4)

8. Fitis (5)

9. Grasmus (3)

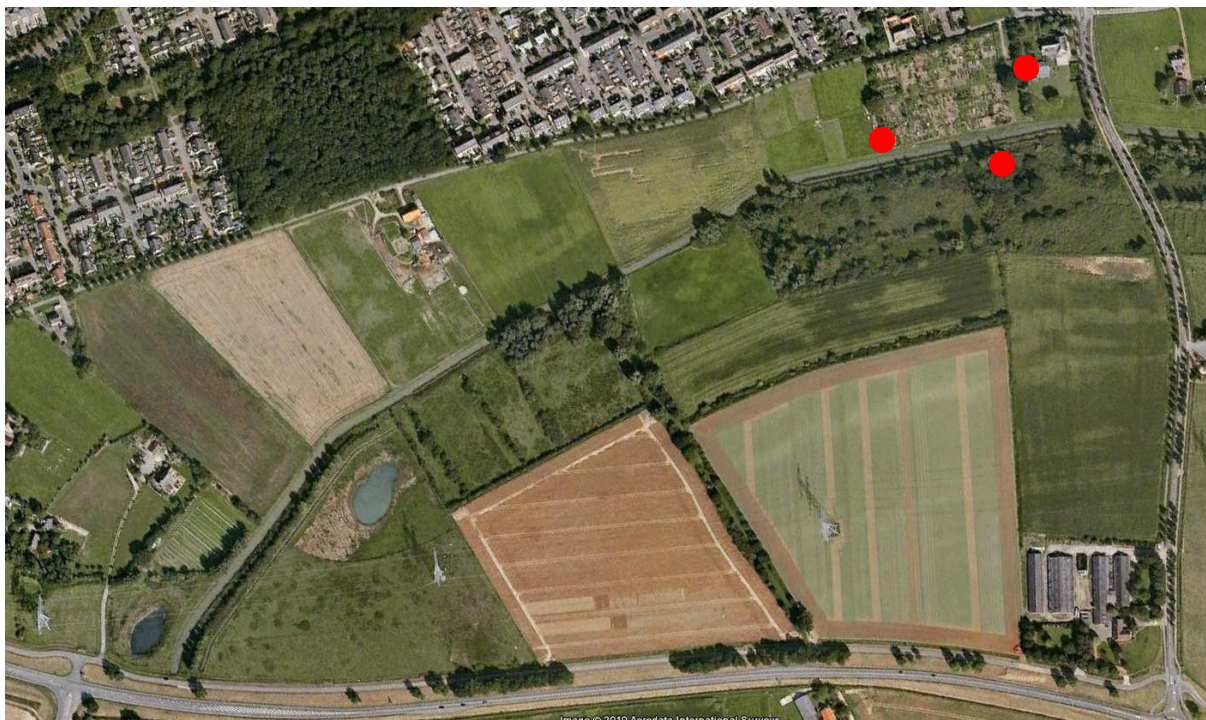
10. Grauwe gans (1)

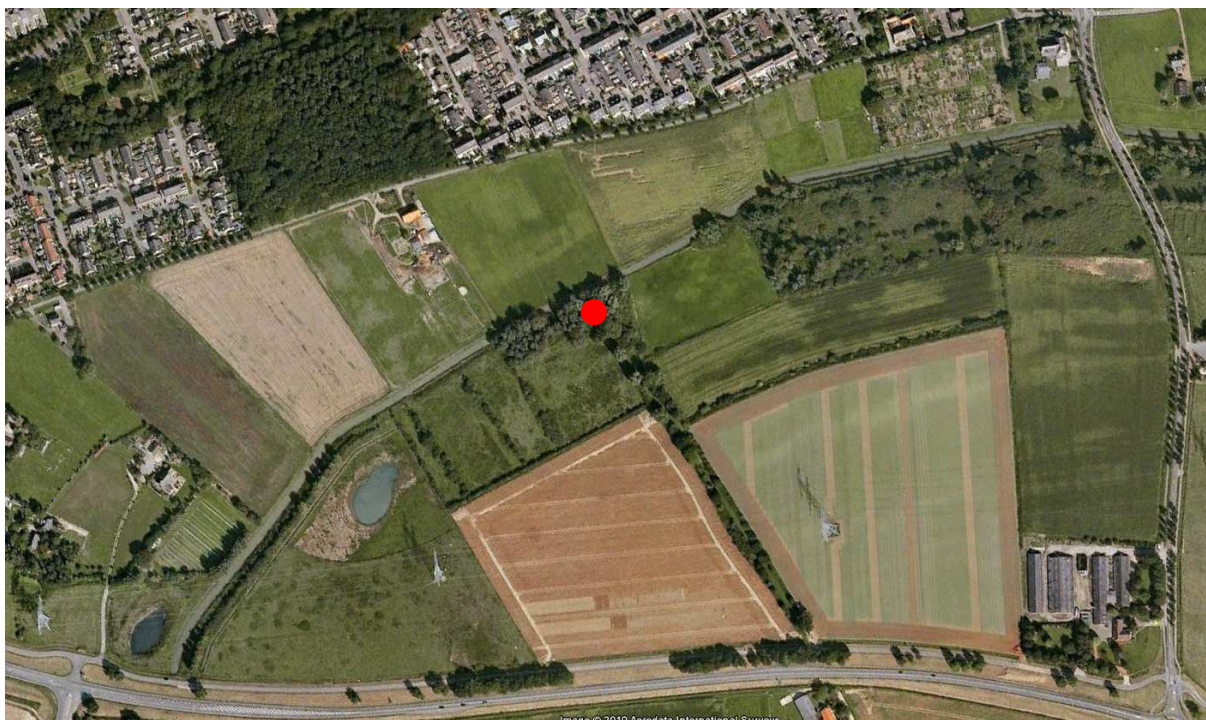
11. Groene specht (2)

12. Groenling (2)

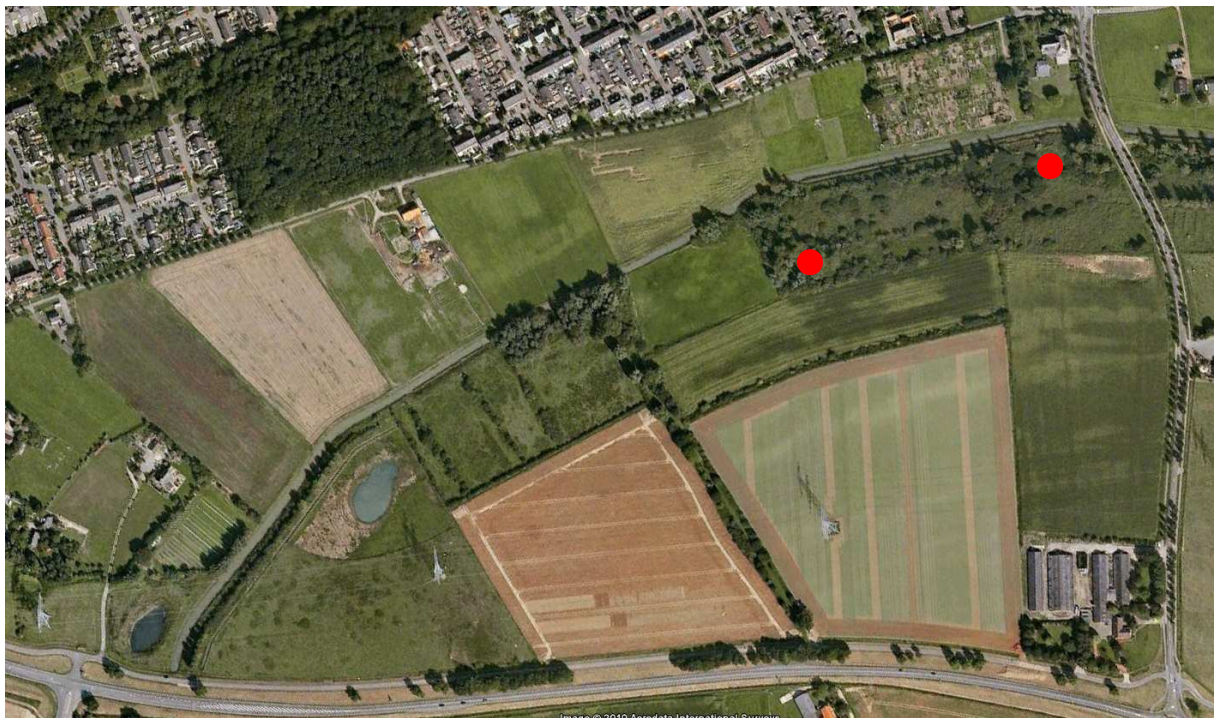
13. Grote bonte specht (3)

14. Grote lijster (1)

15. Heggenmus (5)

16. Holenduif (2)

17. Houtduif (15)

18. Kleine karekiet (10)

19. Knobbelzwaan (2)

20. Koekoek (2)

21. Koolmees (11)

22. Meerkoet (1)

23. Merel (12)

24. Pimpelmees (4)

25. Putter (1)

26. Rietzanger (1)

27. Roodborst (5)

28. Sperwer (1)

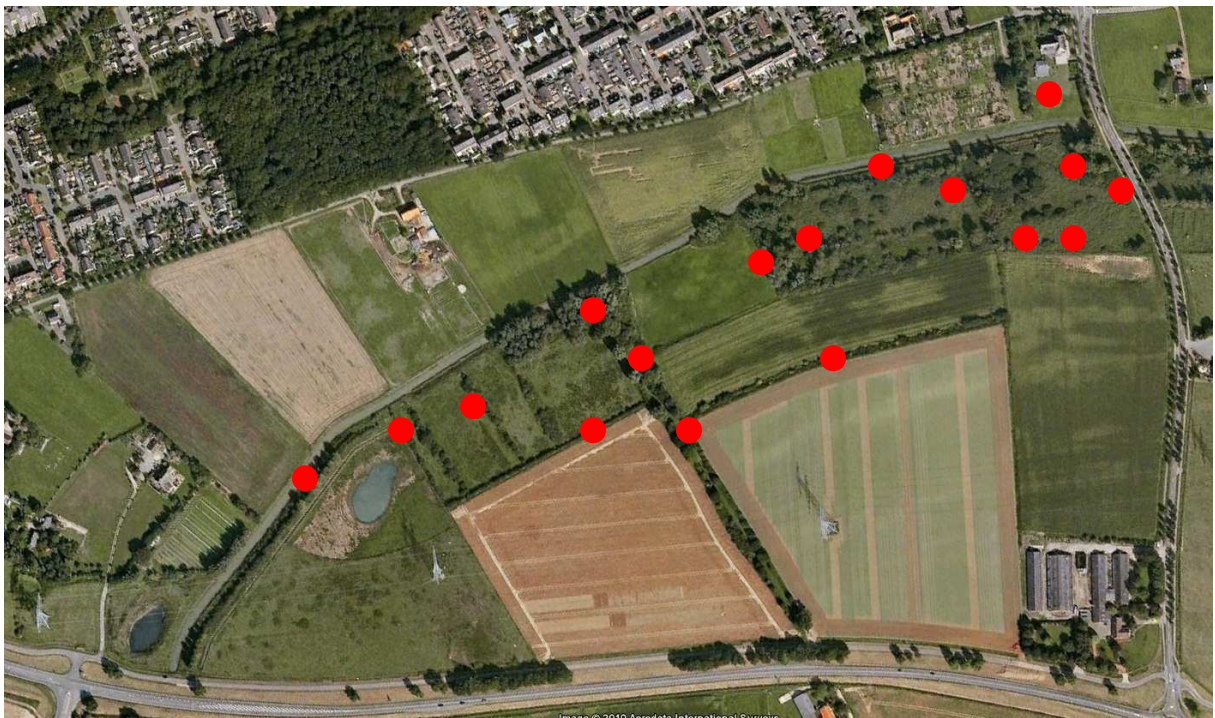
29. Spotvogel (3)

30. Spreeuw (2)

31. Staartmees (2)

32. Tjiftjaf (17)

33. Tuinfluiter (2)

34. Vink (6)

25. Wilde eend (6)

36. Winterkoning (18)

37, Zanglijster (4)

38. Zomertortel (4)

39. Zwarte kraai (3)

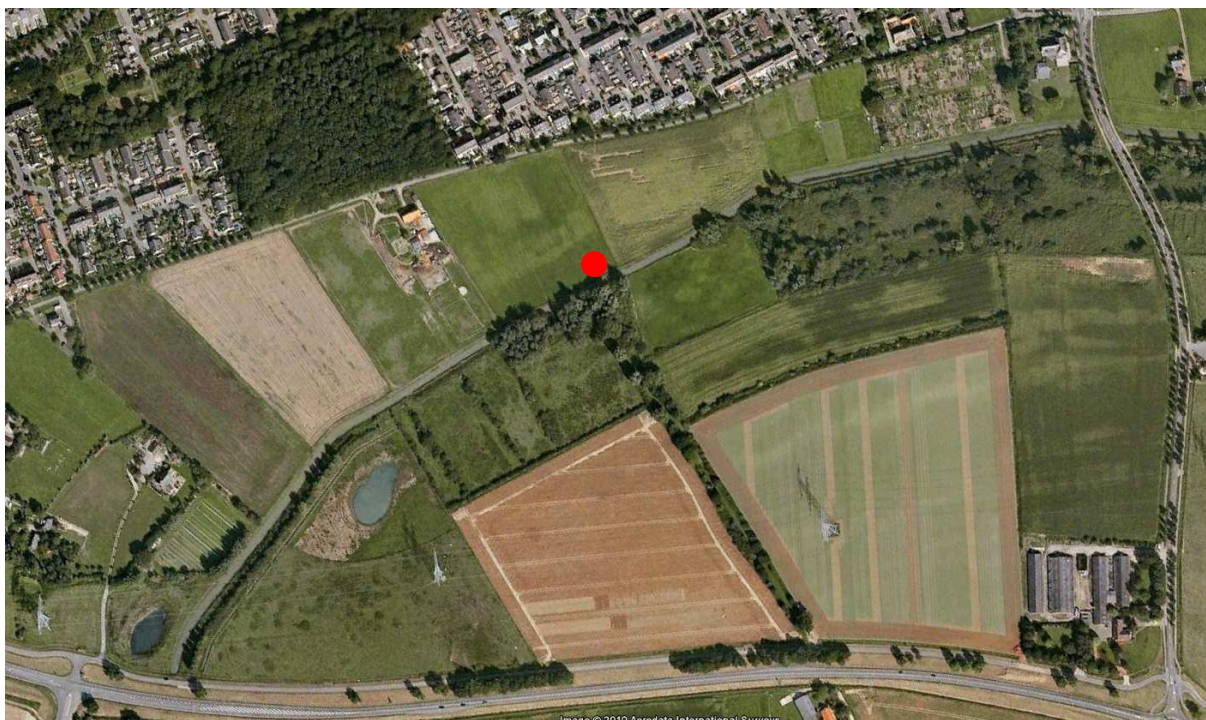
40. Zwartkop (14)

Bijlage 2: stippenkaarten waarnemingen zoogdieren 2010

1	Gewone dwergvleermuis.....	40
2	Haas.....	40
3	Konijn.....	41
4	Mol.....	41
5	Veldmuis.....	42
6	Plukresten kleine marterachtige.....	42

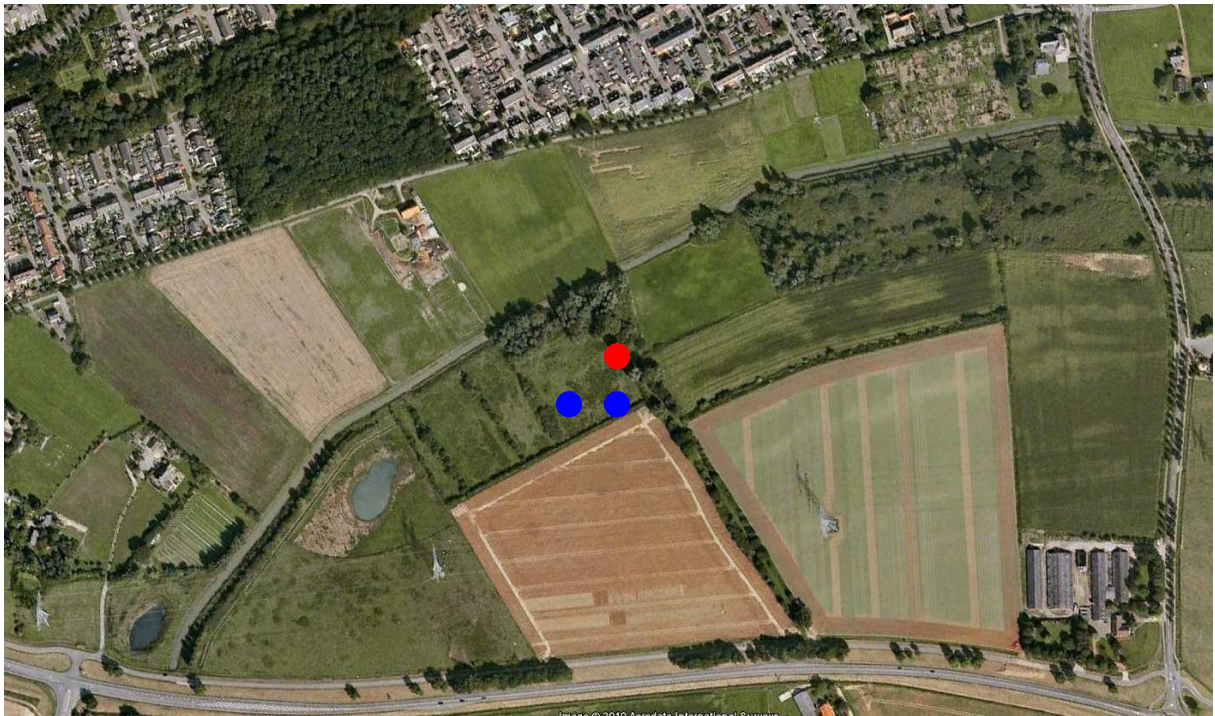
1. Gewone dwergvleermuis (vliegroute, 2x)

2. Haas (1)

3. Konijn (1)

4. Mol (3) rood = doodvonst, blauw = molshopen

5. Veldmuis (holletjes)

6. Plukresten kleine marterachtige

Bijlage 3: stippenkaart waarnemingen amfibieën 2010

1. Groene kikker